

V. TRANSDYSCYPLINARNA KONFERENCJA NAUKOWA
„O potrzebie i możliwościach diagnozowania
oraz doskonalenia morale żołnierzy
i funkcjonariuszy służb mundurowych”

odbyła się 26 listopada 2015 roku

w zabytkowym Pałacu Ogińskich, przy ul. Konarskiego 2 w Siedlcach

CELE KONFERENCJI

Zgodnie z zasadą sztuki wojennej sformułowanej przez Napoleona mówiącej, że „siła moralna bardziej niż liczba decyduje o zwycięstwie”, grono naukowców – teoretyków i praktyków reprezentujących różne środowiska naukowe i zawodowe podjęło się dyskusji nad morale żołnierzy i funkcjonariuszy służb mundurowych. Rozpatrując morale w kategoriach bezpieczeństwa narodowego, należy stwierdzić, że warunkuje ono spokojny, bezpieczny byt i rozwój państwa. W opinii Marszałka Józefa Piłsudskiego, „zwycięstwo w 3/4 zależy od siły i postawy moralnej wojska i społeczeństwa, a w 1/4 od przygotowania pod względem technicznym”.

Mając powyższe na uwadze organizatorzy konferencji przyjęli za cel główny uporządkowanie i poszerzenie wiedzy o istocie i znaczeniu morale w procesie tworzenia bezpieczeństwa narodowego.

Cele szczegółowe obrad obejmowały:

- przybliżenie istoty zjawiska morale na podstawie literatury przedmiotu oraz określenie jego uwarunkowań i znaczenia dla pracowników służb mundurowych;
- przegląd dotychczasowych doświadczeń w zakresie badania zjawiska morale;
- wypracowanie wniosków przydatnych do doskonalenia morale pracowników służb mundurowych, szczególnie w działalności dydaktycznej.

Komitet Naukowy:

- prof. dr hab. Janusz Sztumski – Honorowy Przewodniczący
- prof. dr hab. Mirosław Dyrda – Przewodniczący
- prof. dr hab. Aleksandra Skrabacz – Zastępca Przewodniczącego
- prof. dr hab. Marian Cieślarczyk – Zastępca Przewodniczącego
- prof. dr hab. Stanisław Jaczyński
- prof. dr hab. Jarosław Gryz
- prof. dr hab. Romuald Kalinowski
- prof. dr hab. inż. Waldemar Kitler
- prof. dr hab. Adam Kołodziejczyk
- prof. dr hab. Jerzy Kunikowski
- mł. insp. dr Krzysztof Łojek
- prof. dr hab. Jan Maciejewski
- prof. dr hab. Marian Marcinkowski
- prof. dr hab. Maciej Marszałek
- prof. dr hab. Mirosław Minkina
- płk dr hab. Ryszard Niedźwiecki
- prof. dr hab. Jacek Pawłowski
- płk prof. dr hab. inż. Grzegorz Sobolewski
- prof. dr hab. Tadeusz Szczurek
- kmdr prof. dr hab. Jarosław Teska
- płk dr hab. Juliusz Tym
- prof. dr hab. Sławomir Zalewski

Komitet Organizacyjny:

- dr Maryla Fałdowska – Przewodnicząca
- dr Agnieszka Filipek
- dr Donat Kowalski
- dr Małgorzata Stochmal
- dr Andrzej W. Świdorski
- dr Grzegorz Wierzbicki
- mgr Łukasz Ciołek
- mgr Daria Krzewniak
- mgr Joanna Ważniewska
- mgr Sławomir Wierzbicki

Sekretariat

- dr Maryla Fałdowska
- dr Agnieszka Filipek
- mgr Joanna Ważniewska

PROGRAM

V TRANSDYSCYPLINARNEJ KONFERENCJI NAUKOWEJ

na temat

„O potrzebie i możliwościach diagnozowania oraz doskonalenia morale żołnierzy i funkcjonariuszy służb mundurowych”

8.30-9.00 – Rejestracja uczestników

9.00-9.15 – Otwarcie konferencji w Sali Senatu

9.15-9.45 – prof. dr hab. Adam Kołodziejczyk, Wojskowa Akademia
Techniczna, *Przegląd stanowisk w badaniu problemów
morale*

9.45-10.15 – Dyskusja

10.15-10.30 – Przerwa

10.30-13.40 – Obrady w sesjach

13.40-14.40 – Obiad

14.40-17.10 – Obrady w sesjach

17.15-17.30 – podsumowanie Konferencji (sala Senatu)

26 listopada 2015 r.

Sesja I | Zjawisko morale – aspekty teoretyczne i metodologiczne

Prowadzący: prof. dr hab. Adam Kołodziejczyk,
prof. dr hab. Krzysztof Drabik, dr Jaonna Ważniewska

- **prof. dr hab. Ryszard Jakubczak**, Wyższa Szkoła Policji w Szczytnie. *Znaczenie morale w funkcjonowaniu cywilizacji*
- **ks. prof. dr hab. Katolo Don Arturo**. kpt. A. N. Carabinieri, Pontificia Facolta' Teologica dell'Italia Meridionale - ISSR w Rende (Cs). Ateneum Szkoła Wyższa w Gdańsku. *Wojsko najemne czy powszechna służba wojskowa? Refleksje moralistów XV-XVII w.*
- **prof. dr hab. Krzysztof Drabik**, Akademia Obrony Narodowej. *Morale w wojsku – etyczne aspekty i dylematy*
- **prof. dr hab. Zbigniew Grzywna**. Wyższa Szkoła Zarządzania Marketingowego i Języków Obcych w Katowicach. *Odpowiedzialność i morale służb celnych*
- **prof. dr hab. Mariusz Kubiak**, UPH. *Jeffa Macmahana koncepcja wojen sprawiedliwych*
- **prof. dr hab. Stanisław Jarmoszko**, UPH. *Morale a zagadnienie kultury honoru*
- **dr Donat Kowalski**, Wojskowe Centrum Edukacji Obywatelskiej w Warszawie. *Morale – niewidoczna broń żołnierza*
- **dr Michał Norbert Faszczka**. Akademia Humanistyczna im. Aleksandra Gieysztor w Pułtusk. *Morale a dyscyplina w armiach europejskich od antyku do XIX w.*
- **dr Tomasz Pączek**, Akademia Pomorska w Słupsku. *Wierność ślubowaniu jako przyczynek do rozważań o morale funkcjonariuszy Policji*
- **mgr Anna Czubaj**. UPH. *Osobowe, społeczne i religijne źródła wartości moralnych żołnierzy i funkcjonariuszy służb mundurowych*
- **mgr Joanna Zauer**, Wojskowe Centrum Edukacji Obywatelskiej w Warszawie. *Poczucie patriotyzmu i postawy obywatelskie żołnierzy zawodowych WP*
- **mgr Wojciech Mackiewicz**, Uniwersytet Wrocławski. *Autorytet a morale – podstawowe zagrożenia*
- **mgr Sylwia Janczewska**, UPH. *Morale a moralność ludzkiego działania*
- **dr Cezary Kalita**, UPH. *Estetyzacja moralności a morale służb mundurowych*

Sesja II – Wymiana doświadczeń w zakresie badania morale pracowników służb mundurowych

Prowadzący: prof. dr hab. Marian Marcinkowski, dr Andrzej Łapa, dr Agnieszka Filipek

- **prof. dr hab. Stanisław Kwiatkowski**, Akademia Humanistyczna im. Aleksandra Gieysztora w Pułtusk. *Nastroje społeczne i inne korelaty w diagnozowaniu morale żołnierzy i funkcjonariuszy służb dyspozycyjnych (ramy teoretyczne projektowanej koncepcji badania)*
- **dr hab. Waldemar Zubrzycki**, Wyższa Szkoła Informatyki i Ekonomii TWP w Olsztynie. *Postawa policjantów pododdziałów antyterrorystycznych Policji w świetle badań naukowych*
- **prof. dr hab. Wojciech Horyń**, Wyższa Szkoła Bezpieczeństwa w Poznaniu, Wydział Studiów Społecznych w Gliwicach. *Morale funkcjonariuszy służb dyspozycyjnych – konieczność czy zbędny relikw*
- **dr Dariusz Faszcz**, Akademia Humanistyczna im. Aleksandra Gieysztora w Pułtusk. *Czynniki określające poziom morale żołnierzy w czasie pokoju*
- **dr Juliusz Piwowarski, dr Wojciech Czajkowski**, Wyższa Szkoła Bezpieczeństwa Publicznego i Indywidualnego „APEIRON” w Krakowie. *Kultura bezpieczeństwa a morale. Wyznaczniki skutecznego działania grup dyspozycyjnych*
- **dr Andrzej Łapa**, Akademia Marynarki Wojennej. *Morale wojska w świetle dyspozycji społeczeństwa wobec weteranów – próba socjologicznej analizy*
- **nadkom. dr Marcin Płotek**, Wyższa Szkoła Policji w Szczytnie. *Morale funkcjonariuszy Komendy Wojewódzkiej Milicji Obywatelskiej w Olsztynie w latach 1945-1947*
- **prof. dr hab. Marian Marcinkowski**, Wyższa Szkoła Oficerska Wojsk Lądowych we Wrocławiu. *Kultura fizyczna w moralno-bojowym przygotowaniu żołnierzy*
- **ppłk dr Marek Bodziany**, Wyższa Szkoła Oficerska Wojsk Lądowych we Wrocławiu. *Świat wartości studentów WSOWL – od wartości autotelicznych do konsumpcji*
- **mgr Katarzyna Groniek**, Wojskowe Centrum Edukacji Obywatelskiej w Warszawie. *Czynniki kształtujące morale żołnierzy zawodowych WP w świetle badań WBBS WCEO*
- **dr Beata Domańska-Szaruga**, UPH; **dr inż. Krzysztof Tomaszycycki**, Komenda Główna Policji. *Aspekty moralne w funkcjonowaniu Instytucji Badawczych w Policji*
- **mgr Irena Żukowska**, UPH. *Problemy bezpieczeństwa personalnego żołnierzy PKW w Iraku*
- **mgr Konrad Harasim**, UPH. *Badanie postaw pracowniczych jako narzędzie wspomagające kształtowanie pożądanych zachowań w organizacji*
- **mgr Michał Klimek**, UPH. *Bezpieczeństwo transportu, a morale żołnierzy*

Sesja III – Edukacyjne i praktyczne aspekty doskonalenia morale pracowników służb mundurowych

Prowadzący: prof. dr hab. Aleksandra Skrabacz,
ks. ppor, dr Sławomir Bylina, dr Mania Fałdowska

- **płk mgr Leszek Tanaś**, Komenda Główna Państwowej Straży Pożarnej. *Praktyczne aspekty znaczenia morale w sytuacjach kryzysowych*
- **prof. dr hab. Aleksandra Skrabacz**, Wojskowe Centrum Edukacji Obywatelskiej w Warszawie. *Rola WCEO w kształtowaniu postaw moralnych żołnierzy*
- **mł. insp. dr Marek Fałdowski**, UPH. *Zarządzanie jednostką Policji, a etyka zawodowa policjanta*
- **podinsp. dr Piotr Łuka**, Wyższa Szkoła Policji w Szczytnie. *Kształtowanie standardów etycznych w Policji*
- **dr hab. Mirosław Minkina**, UPH. *Dylematy etyczne oficerów służb specjalnych*
- **płk mgr Paweł Cegiełko**, UJ. *Wybrane prawne aspekty wpływu warunków pełnienia służby na morale żołnierzy*
- **ks. ppor. dr Sławomir Bylina**, Uniwersytet Szczeciński. *Rola kapelana wojskowego w kształtowaniu morale żołnierzy*
- **nadkom. mgr Bartosz Rykowski**, Wyższa Szkoła Policji w Szczytnie. *Etyka zawodowa policjantów w procesie edukacji policyjnej*
- **mgr Dariusz Minkiewicz**, Komenda Główna Policji. *Poszanowanie godności osób umieszczonych w policyjnych miejscach prawnej izolacji w świetle zasad etyki zawodowej policjantów*
- **mjr dr Paweł Wasilewski**, Wyższa Szkoła Oficerska Wojsk Lądowych we Wrocławiu. *Psychospołeczne aspekty uczestnictwa kobiet w walce zbrojnej*
- **mgr Magdalena Rudnicka**, UPH. *Misja społeczna policji oraz tożsamość społeczna funkcjonariuszy policji jako grupy dyspozycyjnej*
- **ks. dr Józef Kożuchowski**. Wyższe Seminarium Duchowne w Elblągu. *Rola cnoty odwagi w służbach mundurowych*
- **dr Renata Tarasiuk**, UPH. *Morale izraelskich służb wywiadowczych „epoki Issera Harela” wobec prawnych i politycznych aspektów uprowadzenia Adolfa Eichmanna*
- **dr Andrzej W. Świdorski**, UPH. *Regulacja stresu w kształtowaniu morale agenta ochrony osób i mienia*